

Beszélgetés fiatal alpinista orvosokkal

Nagyon szomorú apropója lett ennek a beszélgetésnek. Erőss Zsolt és Kiss Péter életét vesztette a „Magyarok a világ nyolcezresein” Kancsendzönga-expedíciója során. A tragédia azonnal bejárta a sajtót, és sok figyelemre méltó információ került napvilágra. Amikor az interjú ötlete megszületett, de még a beszélgetés napján sem tudtunk arról, mennyi aktualitása is lesz ennek a beszélgetésnek.

Három szimpatikus fiatalember ül velem szemben Ferencváros egy kellemes kávézójában. Kettőjük már végzett orvos, a gyermekgyógyász és a reumatológus pályát választották. Harmadikuk a napokban szerzi meg diplomáját az orvosi egyetemen, de határozott elképzelése van a jövőjéről: gastroenterológus szeretne lenni. Egyvalamiben mégis eltántoríthatatlannul hasonlóak: becsülik, tisztelik és csodálják a természetet, de az iránta való szeretetük nem teljesen veszélytelen tevékenység formájában ölt testet: ez az alpinizmus vagy ahogy ők definiálják, a „klasszikus” alpinizmus. Negyedik beszélgetőtársam (dr. Poros Balázs) az internet segítségével vett részt az interjúban.

Bevezetésképp kértem egy rövid bemutatkozást a beszélgetőpartnereimtől.

Pálinkás Márton: Egerben születtem, orvosi tanulmányaimat Budapesten és Strasbourgban folytattam. A diploma megszerzése óta az Országos Reumatológiai és Fizioterápiás Intézetben (ORFI) dolgozom reumatológus rezidensként.

Pálinkás Dániel: Egerben születtem és nevelkedtem egy négygyermekes család harmadik fiaként. Jelenleg a Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Karának végzős hallgatója vagyok.

Koncz Levente: Harmadéves csecsemő- és gyermekgyógyász szakorvosjelölt vagyok. Feleségemmel idestova 3 éve házas, közös gyermekünk, Vilmos 7 hónapos. Az MRE Bethesda Gyermekkorházban dolgozom.

Poros Balázs: Budapesten születtem, a Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Karának elvégzése óta Németországban, a müncheni LMU Klinikán dolgozom aneszteziológusként.

– Hogyan is kezdődött?

KL: – Kisgyermekkoromban a sok-sok kirándulás alapozta meg a természet imádatát, emlékszem, amikor édesapámmal próbáltam lépést tartani és a hátzísák vázába kapaszkodva tartani az iramot, majd később már barátaimmal másztam az erdélyi magaslatokat. Sok olvasmány és könyv erősítette bennem a vágyat és szenvedélyt a hegyezés iránt.

PM: – Sok egyéni történet szólhatna a kezdetekről. Nálam mindenképpen benne volt a természet csodálata, a rejtett kincsei iránti kíváncsiságom. Ám nem teljesen önmagában jelent meg, inkább kiegészítette a világról alkotott képemet. Korábban kezdtem vadászni, az erdőmezőt járni, mint hegyet mászni.

KL: – Valahol a mindig nehezebb és nagyobb kihívást kereső hátzísáros turistaként kezdtük. De az egyetemi évektől már egyre komolyabbá vált ez a szenvedélyünk.

PD: – Ahogy a többieknel, nálam is a természet szeretetével, a kisebb túrázásokkal kezdődött. Aztán jött az ötlet, hogy miért ne mászánk meg egy magasabb hegyet. Ha pedig egyszer felküzdöttem magad egy hegyre, és körülnéztél, azt hiszem, onnan már nincs visszaút. Felemelő érzés, de egyben elgondolkodtató is. Az ember rádöbben, milyen kicsi és törékeny is valójában.

PB: – Én a barátnőm és rendkívül aktív családja révén kerültem először „hegyközelségbe” – a közös kirándulásaink során megtett klettersteig-túrákkal lettem beoltva.

– Mi volt az első csúcslélményetek?

PD: – Magasabb hegyeken már korábban is jártam, bár akkor még síelni mentünk. A hegyezés a Kárpátokban kezdtem.

PM: – Erdélyben, a Déli-Kárpátokban másztam először. Csak hogy tudd, nem a skalpgyűjtés a célunk, ellentétben a profi hegyászokkal mi a szó jó értelmében vett amatőrök vagyunk.

PB: – A Donnerkogel, első klettersteigeim egyike, benne egy váratlan kitett szakasszal, ahol hirtelen 1400 m-es mélység felett találja magát az ember...

Medikuscsapat a Déli-Kárpátok egyik csúcsán, a Pelágán



A Großglockner hajnali fényben



Leánykérés a havason



Ez is hegymászás, Bukura-tó, Retvezát



Az osztrák csúcs, a Großglockner felé vezető egyik hegygerinc. A másnap kezdődött nagy havazás előtt, a szezon utolsó mászóiként értünk fel a hegyre.



Soknemzetiségű alaptáborunk a csúcstámadás előtt



Áldatlan időjárás a Watzmann-csúcs támadása során. Visszafordultunk.



Mont Blanc – testvéremmel az út könnyebbik szakaszán (a kitettebb mászások során gyakran nem érünk rá fényképezni)



Luxusmenedékház a német Alpokban. Bekészített fa és legnagyobb örömeinkre jó müncheni sör várt odabent.



Mont Blanc – alaptábor a 4810 m-es csúcstól. A neheze még hátra van.



Mont Blanc – orvoscsapat Európa legmagasabb pontján

– Minek alapján választjátok meg az úti célt és a csúcsot?

PM: – Ez néha nem könnyű dolog, hiszen egy mászás nehézsége nem csak a magasságban rejlik. A szintkülönbségek, és a mászás nehézségi foka is fontos. De a hegyászó aktuális „állapota”, nemcsak testi, hanem lelki felkészültsége is befolyásolja. Így jártam egy alkalommal egy 4000 m-es csúcs (Grand Paradiso) mászásakor. Technikailag és a mászás nehézségét tekintve könnyű hegy, mégis megszenvedtem, mert lelkileg nem voltam teljesen „rákészülve”, ugyanakkor a Mont Blanc vagy a Glockner kellemes élmény volt, pedig minden tekintetben „nehezebb hegyek”.

PD: – Ez valóban így van. Sokszor anyagi és időkeretünk is korlátoz. Aktuálisan nekem most az európai csúcsok, az Alpok, a Kárpátok a kiszemelt céljaim. Az államvizsga után szeretnék Ausztriában túrázni és hegyet mászni.

(Persze hamarosan kiderült, hogy azért a vágyak ennél mégis távolabbi vidékekről szólnak, Marci a Kilimandzsáró, Dani Latin-Amerika tájain lenne most szívesebben, nem pedig a Franzstadtban...)

PB: – Teljesen egyetértek az előttem szólókkal. Óriási szerencse, hogy az egyetemen megtaláltuk egymást, hasonló az erőnlétünk, és mindnyájan a klasszikus magashegyi túrákat szeretjük. Mostanában a legnagyobb probléma a rendelkezésünkre álló kevés szabadidő összehangolása.

KL: – Klára, a feleségem sokszor velem mászott. Az én tervem most a család. Hét hónapos Vilmos fiam foglal le. De remélem, hamarosan ismét Erdély csúcsait mászhatom.

(Kiderült, hogy Leventéknél a lánykérés sem volt hétköznapi, 2000 m magasban egy sziklán ücsörögve, lábukat a mélységbe lógatva, két kis üveg pezsgő kíséretében történt meg... Két kis üveg pezsgőt felcipelni, amikor grammokon megy a huzavona, ebből is látszódnak a szándék komolysága!)

– Amúgy a párotok mit szól ehhez a veszélyes hobbihoz?

PB: – Én most már állandóan megkapom, hogy a fejére nőtem, és már bánja, hogy bevezetett ebbe a sportba, félt, mert egyre veszélyesebb csúcsokat akarok meghódítani.

PM: – Nálunk nem nagy a lelkesedés, de azért segítenek, támogatnak. Érdekes, hogy vannak a profi hegyászók között házastársak, bár nem

túl sokan. Erről inkább a többieket kérdezd! Náluk másznak a lányok is.

– Hogy kezdjen neki egy fiatal, aki hasonlóan Hozzátok, a hegymászást választaná a szabadide eltöltésére?

PB: – Fokozatosan!

PM: – Egyedül semmiképp. Nagyon fontos, hogy legyen egy olyan vezető, aki jó tanácsokkal lát el, illetve tapasztalt mászótárs lesz az úton. Ezen túl számos útleírás, könyv és persze az internet segíthet. Gyakran magunk is ezek segítségével tervezünk. A Mont Blanc esetében pl. részletes leírások alapján terveztünk meg mindent.

(Csak egy a számos példa közül: A Mont Blancon, az egyik couloiron, azaz folyosón való átmászáskor kritikus, hogy az alpinista reggel érkezzen meg erre a szakaszra, mert egyébként az olvadás miatt zajló kövek életveszélyesek. Jó tudni, ha véletlen valaki arra jár...)

– Említettétek, hogy veszélyes dolog a hegymászás. Voltak sérüléseitek, balesetetek?

KL: – Halálközeli élményeink... A Radnai-havasokban egy felhő lépett át a hegygerincen, ilyenkor nem felülről, hanem inkább alulról esik az eső, és teljesen átáztunk. Majd olyan köd lett, hogy a melletted állót sem láthattad. Dönteni kellett: továbbmegyünk, vagy visszafordulunk. Egy szavazaton múlt, hogy visszafordultunk. Nem sokkal később beigazolódt, hogy ez volt a helyes döntés, olyan ítéletidő lett a gerincen.

PB: – Igen, az időjárás, az elemek valóban elsöprő erejűek a hegyen. Mártonnal ketten másztuk a már említett Großglocknert Ausztriában. Túl voltunk a csúcsmászáson, lefelé ereszkedtünk. A már ismert nyomon pár száz méterre voltunk az alaptábortól, amikor utolért bennünket az idő. Mit mondjak, mély hóban, vakon a tejfölsűrű ködben, fáradtan egy órát bolyongtunk, mire megtaláltuk a gerincről levezető utat. Észnél kell lenni.

PD: – Hála Istennek, csak kisebb sérüléseink és baleseteink voltak. Na meg a megfelelő felszerelés és a helyes technika is alapfeltétele a biztonságoknak.

PM: – És persze a megbízható, felkészült, megfelelő ismeretekkel rendelkező társ is szükséges. Én csak olyannal vágok neki egy má-



Hágóvascsatolás –
kezdődik a neheze

Készül a menedék.
Hóbarlang a Hoher Sonnblick alatt.

Magunk ásta hóbarlang.
Odakinn tombol a vihar.

szásnak, akit jól ismerek, és akiben maximálisan megbízom.

(Valóban nem kérkednek a sikereikkel, sőt, ha rákérdezek, inkább elsiklanak fölöttük, szerények, és áthatja őket a hegyek mély tisztelete.)

A hegymászás nem veszélytelen, valóban életek múlhatnak azon, hogy ki van melletted, ki van a kötélen másik végén. Kevés öreg hegymászó van. Érdekes, hogy mintha az orvoslásban is érezhető kötelező alázat meg lenne a hegyen is. Ha elbizakodottá válsz, könnyen nagyot bukhatasz egy rossz döntés miatt.

KL: – Igen, komoly tanulási fázisokon kell keresztül menni, mint az orvosi egyetemen. Meg kell tanulni a mászás szabályait, de a legtöbb ismeretet a tapasztaltabb hegymászóktól vagy vezetőktől lehet elsajátítani.

PM: – A helyes döntés, a közös cél, szintén alapja a biztonságnak. A megszületett közös döntést a csapatnak ellenkezés nélkül el kell fogadnia. Még akkor is, ha már „csak” 200 m a

hőn áhított csúcs. De ha a körülmények nem megfelelőek, vissza kell fordulni.

(A magaslatok iránti mélyes tisztelet példájaként szinte slusszpoén egy kedves mondás:)

KL: – Ha hangyaként állsz egy domb vagy hegy előtt, akkor célotat, a feljutást siker koronázza, ha óriásként, veszítesz...

...és még adomáznak, mesélnek, számomra nem mindig ismert „hegymászós fogalmakat” használva, egymásra kacsintva bölcsekednek. Mert valóban, „ott fent” bölcs és határozott embereket farag a természet. Ellentmondást nem tűrve...

A cikkhez kapott képek is arról tesznek tanúbizonyságot, hogy ez egy nehéz iskola, de ha valaki jól teljesít (mint ahogy ez a négy fiatalember is), akkor nemcsak orvosként, hanem minden más területen is biztosan állhat a lábán, és bízhatnak benne a barátok, kollégák, betegek...

DR. SEKERES LÁSZLÓ